

Zemřel MUDr. Pavel Jebavý, CSc.

Dne 31. 3. 2023 zemřel ve věku osmdesáti let jeden z průkopníků české a československé invazivní a intervenční kardiologie MUDr. Pavel Jebavý, CSc.

MUDr. Pavel Jebavý, CSc., především vynikl v problematice srdečních vad a jako první začal u nás provádět perkutánní mitrální valvuloplastiky, měl u nás největší počet těchto výkonů – ale byl i jedním z prvních, kdo začal implantovat koronární stenty.

Pavel Jebavý se narodil 7. 7. 1942 v Praze, byl dvakrát ženatý, naposled žil s manželkou Helenou, měl dceru Pavlu, vnoučata Lucii, Lukáše, Lauru, Maxmiliána a Elišku a pravnuka Elliota.

Pavel Jebavý maturoval v roce 1959 na Střední všeobecně vzdělávací škole v Praze 5 a promoval na tehdejší Fakultě všeobecného lékařství v Praze (dnešní 1. lékařská fakulta) Univerzity Karlovy v Praze v roce 1965. Po promoci pracoval na interním oddělení v Horažďovicích a od roku 1967 na oddělení infekčních žloutenek v Motole. Rozhodl se pro kardiologii a 1. 9. 1967 nastoupil do Ústavu pro choroby oběhu krevního v Praze Krči k prof. MUDr. Janu Brodovi, DrSc., a primáři MUDr. Karlu Bergmannovi (pozdější II. interní výzkumná základna IKEM), zde pracoval v rámci kardiopulmonální skupiny a začal katetrizovat spolu s MUDr. Jaromírem Ressellem, zabýval se především diagnostikou a patofyziologií srdečních vad a plicního oběhu. Bylo to dlouho před nástupem echokardiografie, studovali i reakci malého oběhu na fyziologickou zátěž, ale i na zátěž srdeční vadou levého srdce. Výsledky svých výzkumů v té době publikoval v časopisech *British Heart Journal*, *American Heart Journal*, *Respiration*, *Japanese Heart Journal* a samozřejmě v řadě českých časopisů (například: Jebavý P, Runczik I, Oppelt A, et al. *Regional pulmonary function in patients with mitral stenosis in relation to haemodynamic data*. *Br Heart J* 1970;32:330–336. doi: 10.1136/hrt.32.3.330. PMID: 5420077; Jebavý P,

Hurych J, Bergmann K, Wolf J. *Haemodynamic changes during paroxysmal tachycardia in a patient with Wolff-Parkinson-White syndrome*. *Br Heart J* 1971;33:157–160. doi: 10.1136/hrt.33.1.157. PMID: 5100359; Jebavý P, Ressel J, Fabián J, Jandová R. *Comparison of pressure in lesser circulation with left ventricular filling pressure in patients with ischemic heart disease*. *Jpn Heart J* 1976;17:706–716. doi: 10.1536/ihj.17.706. PMID: 1011363; Jebavý P, Hurych J, Widimský J. *Relations of pulmonary diffusing capacity to ventilation and haemodynamics in healthy subjects*. *Respiration* 1977;34:152–161. doi: 10.1159/000193809. PMID: 897367; Jebavý P, Koudelková E, Henzlová M. *Unloading effects of prazosin in patients with chronic aortic regurgitation*. *Am Heart J* 1983;105:567–574. doi: 10.1016/0002-8703(83)90479-9. PMID: 6837412; Jebavý P, Kasalický J, Beránek I. *Quantitative evaluation of valvular regurgitation by 133Xenon infusion*. *Jpn Heart J* 1983;24:31–39. doi: 10.1536/ihj.24.31. PMID: 6343665), řadu dalších publikací v předních světových časopisech měl i jako spoluautor s profesorem Vladimírem Staňkem, profesorem Jiřím Widimským, MUDr. Jaromírem Ressellem a s dalšími osobnostmi české kardiologie.

Složil atestaci z vnitřního lékařství 1. stupně, v roce 1972 atestaci z vnitřního lékařství 2. stupně a v roce 1981 atestaci z kardiologie. V roce 1972 obhájil kandidátskou disertační práci na téma Vliv mitrální stenózy na některé plicní funkce, stal se kandidátem lékařských věd a svoji disertační práci vydal knižně v Thomayerově sbírce v nakladatelství Avicenum. Z IKEM přešel do Ústavu fyziologických regulací České akademie věd a zde s dalšími spolupracovníky 1. 7. 1993 založil privátní katetrizační pracoviště Kardiologie na Bulovce, s.r.o.

V roce 1990 odletěl za vlastní prostředky do Japonska za kardiochirurgem Kanjim Inouem, seznámil se prakticky s jeho metodou dilatace mitrální chlopně, přivezl si Inoueho katétry a jako první v tehdejší Československu pro-

MUDr. Pavel Jebavý, CSc., (třetí zprava) spolu se (zleva) profesorem Staňkem, MUDr. Gebauerovou a MUDr. Horákem blahopřeji profesoru Fejfarovi k narozeninám.

MUDr. Pavel Jebavý, CSc., na katetizačním sále

MUDr. Pavel Jebavý, CSc., s profesorem Vladimírem Staňkem na slavnostní večeři

vedl 21. 3. 1990 perkutánní transvenózní balonkovou mitrální valvuloplastiku podle Inoueho.

MUDr. Pavel Jebavý, CSc., následně perkutánní balonkovou mitrální valvuloplastiku zavedl a rutinně prováděl na svém pracovišti, celkem více než 500 výkonů, poslední 23. 4. 2014. Uspořádal několik workshopů mitrální valvuloplastiky a v této metodě vyškolil řadu českých a slovenských intervenčních kardiologů.

Památka byla jeho diskuse o postavení mitrální valvuloplastiky a o tom, zda může nahradit otevřenou chirurgickou komisurotomií, s brněnským kardiochirurgem prof. MUDr. Janem Černým, CSc., v sekci Pro a proti na sjezdu ČKS na začátku devadesátých let.

MUDr. Pavel Jebavý, CSc., byl čestným členem České kardiologické společnosti a byl i dlouholetým členem výboru Pracovní skupiny intervenční kardiologie a členem redakční rady časopisu *Intervenční a akutní kardiologie*.

Pavel Jebavý byl vynikající lyžař a v mládí se tomuto sportu věnoval i závodně, závodně i plaval v 1. výkonnostní třídě. Mezi jeho záliby patřilo umění a po revoluci i hodně cestoval.

Česká kardiologie v krátké době ztrácí dalšího vynikajícího odborníka z generace, která se významnou měrou podílela na úspěších české kardiologie, především na poli intervenční kardiologie.

Prof. MUDr. Jan F. Vojáček, DrSc., FESC, FACC

Loučíme se s Pavlem Jebavým

Dne 31. 3. 2023 zemřel ve věku osmdesáti let jeden z předních českých a československých invazivních a intervenčních kardiologů – MUDr. Pavel Jebavý, CSc. Jeho životem vás provedl prof. Jan Vojáček, dovolím si proto jen kratší dovětek za výbor České kardiologické společnosti.

Pavel brzy po promoci nastoupil do Ústavu pro choroby oběhu krevního v Praze Krči k prof. MUDr. Janu Brodovi, DrSc., a primáři MUDr. Karlu Bergmannovi (pozdější II. interní výzkumná základna IKEM), zde se začal věnovat kardiologii, katetrizacím, chlopenním vadám a po stáži v Japonsku přinesl do české kardiologie metodu valvuloplastiky mitrální chlopně, významně přispěl k jejímu rozšíření do řady dalších center. Z IKEM přešel do Ústavu fyziologických regulací České akademie věd, kde v roce

1993 založil privátní katetizační pracoviště Kardiologie na Bulovce, s.r.o.

MUDr. Pavel Jebavý, CSc. byl čestným členem České kardiologické společnosti a byl i dlouholetým členem výboru Pracovní skupiny intervenční kardiologie a členem redakční rady časopisu *Intervenční a akutní kardiologie*. Zanechal v české kardiologii významnou stopu, řadu mladších kolegů, kterým předával rád své velké zkušenosti.

Čest jeho památce!

*Prof. MUDr. Michael Aschermann, DrSc., FESC, FACC,
za výbor České kardiologické společnosti*